

'Beden ve ruh pazarlanıyor artık'

Ali Alışır'ın "Melez Ruhlar" sergisi aidiyetten arınmış modern insanın varoluşuna dair önermeler içeriyor. Alışır'a göre "bedenlerimizin ve ruhlarımızın ihtiyaçları birbirine karışıyor".

İlk bakışta karmaşık bir kitle görüntüsü veriyor. Hayal meyal seçilen bedenler, sanki her biri farklı yönlere çekiyor kitleyi...

Zihin de bulanıyor bakarken, bir an için bile olsa. Sonra yavaş yavaş netleşiyor şekiller ve bu sefer de bir koreografi beliriyor önümüzde. Sanki zaman durmuş da çektiğiniz fotoğrafa yansıyan şekiller -yarı flu, yarı net-bitimsiz bir hareketi yansıtıyorlar hâlâ. Bıraksanız hızla akıp gidecekler çektiklere yöne doğru, boş bir taval bırakıp...

Ali Alışır'ın fotoğraf ve baskı tekniğini özgün bir biçimde harmanladığı "Melez Ruhlar" sergisi birçok çağrışım uyandırıyor izleyen de ama en baskın olanlarından biri zamanın uçuculuğu ve bu uçuculuğun içinde insanın kendini kaybetme-bulma ve hatta tanımlama çabasına dair olanı. Bozlu Art Project'te açılan sergiye dair Ali Alışır'a sorduğumuz ilk soru da kullandığı değişik teknik oluyor.

■ **Serginin çok sık rastlamadığımız bir teknikle ürettiğiniz işlerden oluşuyor. Oradan başlayalım mı? Fotoğraf ve baskı aslında ama bir yandan da resim etkisi veren işler... Hatta yer yer fırça izleri görüyoruz sanki.**

Ben resim kökenli bir sanatçıyım. Çok uzun yıllar resim yaptıktan sonra resimden gelen yeteneğimi fotoğraf ile birleştirdim. Bir ressam ile aramdaki belki de tek fark, benim boya yerine ışığı kullanıyor olmam. Tabii bu süreçte İtalya'da aldığım eğitimin de katkısı oldukça fazla. Uzun yıllar İtalya'da yaşamış olmam, oradaki kültürün etkisinin çalışmalarında daha fazla hissedilmesini sağlıyor. Diğer taraftan ürettiğim eserler her ne kadar dijital çalışmalar olsalar da, tek edisyon olarak basılıp koleksiyonerlere ulaşıyor. Yani bu da eserlerin "biricikliği"ni koruma altına alıyor ve değerliliğini saklı tutuyor.

Her ne kadar üretim sürecimde dijital teknolojiden yararlınsam da, üretim öncesi bütün etkilene ve hazırlık sürecim "analog". Seyret-

tiğim filmler, okuduğum kitaplar, dinlediğim müzik, gezdiğim coğrafyalar, gördüğüm kültürler, tanıştığım yeni insanlar vs. işlerime yansıyor.

■ **Kolay bir süreç gibi de durmuyor öte yandan. Sergideki 13-14 eserlik seriyi ne kadar sürede bitirdiniz örneğin? Ve tecrübe kazandırdığınız hızlandırdığınız bir çalışma mı oldu, yoksa hep uğraştıran, el alan bir süreç miydi?**

"Melez Ruhlar" sergisini kurgulamam süreç olarak ortalama bir sene aldı. Teknik olarak çalışmalara başlamadan önce, ortaya çıkacak eserle ilgili kafamda bir taslak oluşturuyorum. Daha sonra bu taslakları modellerimle paylaşım onları bu konuya hazırlıyorum. Çekim gününün sonunda elimde bazen yüzlerce, bazen de binlerce fotoğraf karesi oluyor. Kafamda oluşturduğum bu taslağa en doğru sonucu alabilmek için bu binlerce kareden en doğru olanlarını seçip, haftalarca bazen aylarca bilgisayar başında çalışıyorum. Bu dijital çalışmalarını adeta bir tablo görüntüsüne getirene dek bu

Ali Alışır

süreç devam ediyor.

■ **Serginin başlığı "Melez Ruhlar"... Keza sergideki işlerin her biri de aynı başlıklı serinin parçaları. İşlere baktığımızda "ruh" meselesi daha kolay anlaşılıyor, bedenlerin fotoğrafa yansımaları, o hareketle, devinimle gelen uçuculuk hissi zaten akla "ruh"u getiriyor. Peki ya "melez"lik?**

Melezlik aslında bir noktada insan evriminin duraksaması, doğal sürecinden başka "bir şey"e dönüşmesi demek. Bu noktada yaşadığımız, bu yüzyılda "gerçek insan" evriminin doğal sürecinin durakladığına ve başka "bir şey"e dönüştüğüne inanıyorum. 21. yy her şeyin "çok" ve "aşırı" olarak yaşandığı bir yüzyıl. "Çok anlamlılık", "çok kültürlülük", "çok dillilik", "çok kimliklilik" gibi... Bu "çok" ve "aşırılık" kavramları beraberinde "melez" kavramını ortaya çıkarıyor. Artık aidiyet kavramlarının bittiği, bölünen kültürlerin, hızla gelişen teknolojilerin arasında sıkışmış bireyleriz.

Estetik sektörünün gündelik hayatın bir parçası haline gelmesi, organ nakilleri, genetik mühendislik, üreme teknikleri, iletişim ve bilişim teknolojileri hepimizin hayatına değişik yollardan müdahale etmekte ve insan bedenini, ruhunu bir proje, tasarım ve pazarlama unsuru haline getirmektedir. Nasıl yememiz, nasıl giyinmemiz, nasıl yaşamamız vs. gerektiğini buyuran devasa bir sistemin içinde ayakta durmaya çalışan bireyleriz. Gerçek ve hayalin iç içe geçtiği, şeylerin ve temsillerin birbirine karıştığı bu dünyada, bedenlerimizin ve ruhlarımızın ihtiyaçları birbirine karışıyor. Beden sağlığı konusunda bilincin en üst statüsünde yer alırken, ruhumuzun sağlığı konusunda aynı özene göstermiyoruz. Ruhlar sanal platformlarda yaşarken, bedenlerimiz reel hayatlarda yaşıyor. O yüzden eserlerdeki figürler bu modern dünyanın çekiştirmecesine, hızın aşındırıcı kuvvetine, zamanın sürüklemesine karşı dengede durmaya ve modern dünyanın bu hareketliliğini duruşlarıyla hissettirmeye çalışıyorlar. Diğer taraftan sürekli bir devinim halinde olan bu figürler, ruhlarımıza nüfuz etmiş bir karmaşıklıkla ortaya koymaya çalışıyorlar.

Ali Alışır'ın sergisi 23 Ocak'a dek Nişantaşı'ndaki Bozlu Art Project'te görülebilir.